

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતેની ગુજરાત ઉચ્ચ અદાલતમાં

આવકવેરાનો સંદર્ભ નંબર ૧/૨૦૦૨

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર માટે :

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ કે. એસ. ઝવેરી સહી/ –

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ કે. જે. ઠાકર સહી/ –

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવે છે?	ના
૨	પત્રકારને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	હા
૩	શું ન્યાયમૂર્તિશ્રીઓ ચુકાદાની યોગ્ય નકલ જોવા માંગે છે?	ના
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ પણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	ના
૫	શું આને સિવિલ જજને પરિપત્રિત કરવાનો રહેશે?	ના

=====

કાયરા જિલ્લા સહકારી દૂધ ઉત્પાદકોનું યુનિયન લિમિટેડ અરજદાર (ઓ)

વિરુદ્ધ

સી. આઈ. ટી. ગુજરાત પ્રતિવાદીઓ

=====

ઉપસ્થિતિ:

શ્રી જે. પી. શાહ માટે શ્રી મનીષ જે. શાહ, અરજદાર (ઓ) માટે વકીલ ૧

શ્રીમતિ મૌના એમ. ભટ્ટ, પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧ માટે વકીલ

=====

કોરમ:માનનીય ન્યાયમૂર્તિ કે. એસ. ઝવેરી

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. જે. ઠાકર

તારીખ:૦૯/૧૦/૨૦૧૪

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. એસ. ઝવેરી દ્વારા)

૧. પક્ષકારો માટે વિદ્વાન વકીલો સાંભળ્યા.

૨. આ સંદર્ભમાં વિચારણા માટે નીચેના નોંધપાત્ર પ્રશ્નો ઉભા થાય છે:—

“૧. શું હકીકતો અને કેસના સંજોગોમાં, ટ્રિબ્યુનલ આઈટી એક્ટ, ૧૯૬૧ ની કલમ ૩૫ C ની અરજીનો અર્થઘટન કરવામાં કાયદામાં યોગ્ય હતું?

૨. શું હકીકતો અને કેસના સંજોગોમાં, ટ્રિબ્યુનલે કાયદાકીય રીતે એવું માનવું યોગ્ય હતું કે રૂપિયા ૬૭,૩૧,૬૧૧ નો સમગ્ર ખર્ચ IT અધિનિયમની કલમ ૩૫ C હેઠળ ભારિત કપાત માટે પાત્ર નથી?

૩. શું હકીકતો પર અને કેસના સંજોગોમાં, ટ્રિબ્યુનલે કાયદાકીય રીતે એવું માનવું સાચું હતું કે આધુનિક તકનીક અથવા કૃષિ પશુપાલન અથવા ડેરી અથવા મરઘાં ઉછેરની પદ્ધતિ અથવા આવી તકનીક અથવા પદ્ધતિ પરની સલાહની માહિતીના પ્રસાર પર થયેલા ખર્ચના માત્ર ૧૦ ટકા જ કાયદાની કલમ ૩૫સી હેઠળ કપાત માટે પાત્ર છે?”

૩. આ સંદર્ભને જન્મ આપતી હકીકતો ટૂંકમાં નીચે મુજબ છે:—

કરદાતા એક સહકારી સંસ્થા છે અને તેનું મૂલ્યાંકન એઓપીના દરજ્જામાં કરવામાં આવે છે. સંદર્ભ હેઠળનું મૂલ્યાંકન વર્ષ ૧૯૮૦-૧૯૮૧ છે અને સંબંધિત અગાઉનું વર્ષ ૩૧/૦૩/૧૯૮૦ પર સમાપ્ત થયેલું નાણાકીય વર્ષ છે. કરદાતા

અમદાવાદ-કંજરી પ્લાન્ટ અને મોગર ખાતે પ્લાન્ટ ખાતે ડેરીનો વ્યવસાય કરે છે.પ્રવૃત્તિઓ પ્રાથમિક મંડળીઓ પાસેથી દૂધની ખરીદી અને તેની પ્રક્રિયા અને માખણ, ઘી અને આખા દૂધના પાવડર, 'અમૂલ દાન' તરીકે ઓળખાતા પશુ ખોરાક તરીકે તેનું વેચાણ છે.અહીં બાલ અમૂલ પ્લાન્ટ અને ચોકલેટ પ્લાન્ટ પણ છે.આકારણી વર્ષ ૧૯૮૦-૧૯૮૧ માટે કરદાતાએ નીચેની વસ્તુઓના સંદર્ભમાં કલમ ૩૫-સી (કૃષિ વિકાસ ભથ્થું) હેઠળ ભારિત કપાતનો દાવો કર્યો હતો:-

પગાર	રૂપિયા ૨૦,૨૯,૦૫૮.૦૦
પશુચિકિત્સા દવાઓ	રૂપિયા ૨૦,૦૪,૮૧૧.૦૦
પશુચિકિત્સા પરિવહન	રૂપિયા ૧૮,૭૫,૭૮૪.૦૦
કૃત્રિમ ગર્ભાધાન ખર્ચ	રૂપિયા ૩,૧૩,૪૩૧.૦૦
જાહેરાત અને પ્રચાર "અમૂલ રૂપિયા ૭૦,૩૨૮.૦૦ પત્રિકા"	
ઘાસચારા વિકાસ ખર્ચ	રૂપિયા ૪,૩૮,૧૯૯.૦૦

એ.ઓ. દ્વારા જાહેરાત અને પ્રચાર સંબંધિત ૭૦,૩૨૮ રૂપિયાના ખર્ચ પર ભારિત કપાતની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.અન્ય વસ્તુઓના સંદર્ભમાં એઓ એ આધાર પર દાવાને નકારી કાઢે છે કે ઉપરોક્ત વસ્તુઓ આઈટી નિયમોના નિયમ ૬એ (ii) સાથે વાંચીને કલમ ૩૫સી હેઠળ આવતી નથી.

કરદાતાએ આ બાબતને સી. આઈ. ટી. (એ) સમક્ષ અપીલમાં રજૂ કરી હતી.સી.આઈ.ટી. (A) એ આઈ.ટી.એ.નંબર ૧૧૨૦ થી ૧૧૨૨/૮૨ તારીખ ૧૮/૧/૮૪ માં ટ્રિબ્યુનલના નિર્ણયને અનુસરીને એ.ઓ.ને ઉપરોક્ત આદેશમાં સમાવિષ્ટ નિર્દેશો અનુસાર કલમ ૩૫-સી હેઠળ કપાતની મંજૂરી આપવા નિર્દેશ આપ્યો હતો.ટ્રિબ્યુનલે આ મુદ્દે સી.આઈ.ટી. (A) ના તારણોને સમર્થન આપ્યું હતું.

૪. ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા જે સંદર્ભનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે તે ૨૫૩ આવકવેરાના અહેવાલો ૭૬૬માં નોંધાયેલા કાયરા જિલ્લા સહકારી દૂધ ઉત્પાદક સંઘ મર્યાદિત વિરુદ્ધ આવકવેરાના કમિશનરના કેસમાં આ અદાલતના નિર્ણય દ્વારા સંપૂર્ણપણે આવરી લેવામાં આવ્યો છે.

૫. એક સંદર્ભ પર, કૈરા જિલ્લા સહકારી દૂધ ઉત્પાદક સંઘો લિમિટેડ (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં અદાલતે ચુકાદો આપ્યો હતો કે:-

“(૩) અપીલીય ટ્રિબ્યુનલે એવું માનવું યોગ્ય ન હતું કે આવા ખર્ચના માત્ર ૧૦ ટકા ભારિત કપાત માટે પાત્ર છે, કારણ કે સેવાઓ અથવા સુવિધાઓના પ્રાપ્તકર્તાઓએ માત્ર આકસ્મિક લાભ મેળવ્યો હતો.કલમ ૩૫ C ની જોગવાઈઓ લાયકાત ખર્ચને વિભાજિત કરવાની

મંજૂરી આપતી ન હતી.સંપૂર્ણ લાયકાત ખર્ચ ભારિત કપાત માટે પાત્ર હતો.

કલમ ૩૫સી (૧) (એ) હેઠળ કરપાત્ર વ્યક્તિને કાચા માલનો પુરવઠો પૂરો પાડનાર અને તેની જોગવાઈ કરનાર વચ્ચેનું જોડાણ મૂલ્યાંકનકર્તા દ્વારા સેવાઓ નક્કી કરવામાં આવી છે.જો કે સાંઠગાંઠ સીધી ન હોઈ શકે, તેમ છતાં જરૂરિયાત એ છે કે કરદાતા, તે કલમ હેઠળ ભારિત કપાત માટે લાયક થવા માટે, તે વ્યક્તિને માલ, સેવાઓ અથવા સુવિધાઓ પ્રદાન કરવા માટે ચોક્કસ પ્રકૃતિનો ખર્ચ ઉઠાવશે જે બદલામાં કાચા માલનો સપ્લાયર હશે.અંતર્ગત વિચાર એ છે કે મૂલ્યાંકનકર્તાએ કાચો માલ મેળવવાના હેતુ માટે ખર્ચ કરવો જોઈએ, જ્યારે તે જ સમયે આવા ખર્ચને એવી રીતે કરવો જોઈએ કે જેથી પ્રાપ્તકર્તા અને જે વિસ્તારમાં પ્રાપ્તકર્તા સ્થિત છે તેનો વિકાસ હાથ ધરવામાં આવે, એટલે કે ગ્રામીણ વિસ્તાર.જો આ કસોટી અથવા શરત પૂર્ણ થાય તો કરદાતા ભારિત કપાતનો દાવો કરવા માટે હકદાર બનશે.ઉપયોગમાં લેવાતા શબ્દો "કોઈપણ ખર્ચ" છે અને આમ ભારિત ભથ્થું ખર્ચની પ્રકૃતિ દ્વારા મર્યાદિત નથી:નિર્ધારિત એકમાત્ર મર્યાદા ચોક્કસ માલ, સેવાઓ અથવા સુવિધાઓના સંબંધમાં છે.તેથી, માત્ર એટલા માટે કે કરદાતા કેટલીક એવી પ્રવૃત્તિઓ હાથ ધરે

છે જે સીધી માહિતીનો પ્રસાર કરતી નથી અથવા કૃષિ, પશુપાલન અથવા મરઘાં ઉછેરની આધુનિક તકનીકો અથવા પદ્ધતિઓનું પ્રદર્શન કરતી નથી, એવું ન કહી શકાય કે જે ખર્ચ અન્યથા ભારિત કપાત માટે પાત્ર છે, તે કલમ ૩૫સી (૧) ના ખંડ (એ) માં વર્ણવેલ ખર્ચના સ્વરૂપમાં આવતો નથી.એકમાત્ર જરૂરિયાત એ છે કે પ્રાપ્તકર્તા અને આસપાસના વિસ્તારોને વિકાસ દ્વારા લાભ થવો જોઈએ અને ભારિત કપાત આપવામાં આવે છે જેથી ગ્રામીણ વિસ્તારના વિકાસના હેતુને ટેકો મળે.

આવા પ્રાપ્તકર્તાઓ પોતાની જાતે આવી પ્રવૃત્તિઓ હાથ ધરવાની સ્થિતિમાં હોવા જોઈએ તેવી શરત જોગવાઈઓના સાદા વાંચન પર આધારિત નથી.ખર્ચની યોગ્ય રકમની ગણતરી કરવાની રીત દર્શાવતું સ્પષ્ટીકરણ સૂચવે છે કે સેવાઓ અથવા સુવિધાઓના પ્રાપ્તકર્તાએ પોતે આ પદ્ધતિ અથવા તકનીકને એટલી હદે આત્મસાત કરવી જરૂરી નથી કે પ્રાપ્તકર્તા પોતે આવી પ્રવૃત્તિ હાથ ધરી શકે.

કલમ ૩૫સી (૧) (બી) (૨) ને આ રીતે વાંચી શકાય તેમ નથી કે તેમાં નિર્દિષ્ટ પ્રવૃત્તિઓ માત્ર ખેડૂત, ઉત્પાદક અથવા ઉત્પાદકને શિક્ષિત કરવાના મર્યાદિત હેતુ સુધી મર્યાદિત હોવી જોઈએ અને જો આવા પ્રાપ્તકર્તાને શિક્ષિત કરવાની પ્રક્રિયા ઉપરાંત કેટલીક વધુ

સેવાઓ અથવા સુવિધાઓ પ્રદાન કરવામાં આવી હોય તો મૂલ્યાંકનકર્તાને લાભ આપવાનો ઇનકાર કરવો જોઈએ.”

કોર્ટે જણાવ્યું હતું કે:—

“તેથી, અમે માનીએ છીએ કે અપીલ ટ્રિબ્યુનલ તેના અર્થઘટન અને કાયદાની કલમ ૩૫ C ને લાગુ કરવામાં યોગ્ય ન હતું. તેથી આપણને ઉલ્લેખિત પ્રથમ પ્રશ્નનો જવાબ નકારાત્મકમાં આપવામાં આવે છે, એટલે કે કરદાતાની તરફેણમાં અને મહેસૂલની વિરુદ્ધમાં. જ્યાં સુધી બીજા પ્રશ્નનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી તેમાં ઉલ્લેખિત આંકડો એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને ઘટશે કે અમૂલ પાર્ટિકાના સંબંધમાં ખર્ચને આવકવેરાના અધિકારી દ્વારા પહેલેથી જ મંજૂરી આપવામાં આવી છે અને વિકાસ અને સંશોધન સાથે સંબંધિત ખર્ચ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા આવકવેરાના અધિકારીની ફાઇલમાં પુનઃસ્થાપિત કરવામાં આવ્યો છે. કરદાતા આવકવેરાના અધિકારી દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલી ઉપરોક્ત બે બાબતો સિવાય સંપૂર્ણ રીતે દાવો કરવામાં આવેલા ખર્ચની કપાત માટે હકદાર છે. બીજા અને ત્રીજા પ્રશ્નોના જવાબ તદનુસાર નકારાત્મક એટલે કે કરદાતાની તરફેણમાં અને મહેસૂલની વિરુદ્ધમાં આપવામાં આવે છે.”

૬. આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, કાયદાના પ્રશ્નો ન્યાયક્ષેત્ર ઉચ્ચ ન્યાયાલયના નિર્ણય દ્વારા આવરી લેવામાં આવશે અને તેથી, અમારો અભિપ્રાય છે કે સંદર્ભનો જવાબ તે મુજબ આપવો જોઈએ.

૭. તેથી, અમને નથી લાગતું કે અમે કેસની હકીકતોમાં અલગ દ્રષ્ટિકોણ અપનાવી શકીએ અને તેથી, આ ચુકાદો કરદાતાઓના લાભ માટે આગળ વધશે.

૮. તેથી અમારો મત છે કે તમામ પ્રશ્નોના જવાબ કરદાતાની તરફેણમાં આપવામાં આવ્યા છે અને આ આવકવેરાના સંદર્ભનો ઉપરોક્ત શરતોમાં નિકાલ કરવામાં આવ્યો છે.

સહી/–

(કે. એસ. ઝવેરી, ન્યાયમૂર્તિ)

સહી/–

(કે. જે. ઠાકર, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.